

JURIU CENZURAT?

În intervalul unei săptămâni citesc, între altele, "Adevărul" (13 aprilie a.c.) și nr. 11-12 din "Steaua". Apar aici lucruri foarte interesante: în ziar, o cronică teatrală la un spectacol (Politia al Teatrului Maghiar de Stat din Cluj) prezentat în noiembrie '90(!) la Festivalul național de teatru "I.L.Caragiale"; în revistă, un articol despre "Erorile unui juriu și semnificațiile lor", referitor la deciziile Juriului de la Festivalul pomenit. Pe mine unul mă miră să citesc în aprilie aceste lucruri. Dar nu prea tare - că și noi vom fi citați cu acest număr... cândva. Ultimele sînt afirmațiile din articol, semnat de criticul teatral Mircea Ghițulescu, unul dintre puținii critici de la noi cu o cuprindere mai largă a domeniului, actualmente director al Direcției teatrelor din Ministerul Culturii. Domnia-sa afirmă, în 1991 (cînd a apărut revista), următoarele: Juriul Festivalului din noiembrie anul trecut este "primul juriu din România căruiu i se permite să dea verdicte dar, iată, și primul care greșește atît de grav, mai ales dacă privim lucrurile din perspectiva premiilor care nu s-au acordat". Deci Juriul a fost "cu vole de la poliție" din moment ce "i s-a permis"! Deci Juriul a greșit grav pentru că nu a acordat anumite premii (e vorba, de fapt, de Premiul I pentru "cel mai bun spectacol cu o piesă românească", înscrimat de M.G.). Mai departe: neacordarea acestui premiu este "un abuz împotriva Regulamentului care prevede că festivalul este menit să stimuleze înfăptuirile teatrale din toată țara, mai ales cele cu piese din dramaturgia națională". Domnule Ghițulescu, totul e ca aceste înfăptuiri să existe și abia apoi să fie confirmate (căci de stimulat?!...) la Festival care, cum știi, a recoltat anul trecut ceea ce se putea; și a fost destul de puțin pentru un Festival "național"! Eu nu știam că e un abuz și "împotriva Regulamentului", să nu acorzi un premiu. Dumneavoastră poate nu știi că Regulamentul unul Festival nu e legea traficului rutier, și nici normă stahanovistă.

Mai departe: Juriul e acuzat țeapăn că "în febra sa <justițiară> de a pune la colț dramaturgia românească" a acordat numai premiul III spectacolului cu piesa lui Vișniec de la Piatra Neamț (regia, Nicolae Scarlat), iar premiul II, spectacolului Teatrului Maghiar de Stat din Cluj cu piesa lui Mroček (regia, Arkosi Árpád). Ce concluzie trage dl. Ghițulescu?

"Spectacolul de la Piatra Neamț cu piesa în cauză a fost distins, totuși, cu Premiul III pentru cele mai bune spectacole, așadar este singurul și deci <cel mai bun spectacol cu o

piesă românească>." A doua concluzie: "Păcat că nu a existat și un premiu pentru absurditatea deciziilor juriului". Eu înțeleg ce vrea să zică protejarea dramaturgiei naționale, dar aici era vorba de premii pentru spectacole, și nu pentru piese. Iar dacă Juriul - format, totuși, din oameni de teatru, și nu din funcționari - a decis aș a, e clar că trebuia pedepsit pe loc pentru "abuz" și "absurd", cu atît mai tare acum c nd, în sfîrșit, i s-a permis să dea verdicte! Unde ești tu, Tamar a Dobrin, unde sînteți voi, o, Gigitriț! Eu admit că un Juriu poate să fie "supus greșelii" - deși în precaritatea valorică a selecției Festivalului, girat a chiar de Direcția teatrelor condusă de dl. Ghițulescu, faptul era mai puțin probabil -, dar să văd reflexe din spiritul locului (Casa Scintil, de l) la un critic important ca Mircea Ghițulescu, asta e, cum să zic, o... mondenitate!

Ajung, dară, la cronică d-lui Dan Predescu din "Adevărul" (tocmai acum, domnule?), care, după ce expune pe prima coloană contextul piesei lui Mroček, pe a doua pompează unele insinuări privind două chestiuni care i se par cronicarului demne de a fi relevate. Una privește o scenă unde personajul principal este obligat, la anchetă, să se dezbrace de tot, și e apoi molestat. Cronicarului i se pare că actorii au dat tare în nud (insinuare privind aplecarea - etnică! - spre sadism). A doua e o "vedenie": cronicarul a văzut că uniforme de polițistilor din spectacol erau româneștii! Poate dl. Predescu nu a realizat contextul temporal al subiectului piesei, poate ar trebui să consulte un album, poate a căzut lumina prost în scenă și s-au încurcat culorile... că, totuși, ceva e-n neregulă. În "regulă" însă e să acuze decizia juriului privind acordarea premiului, spectacolului maghiar. Eu nu vreau să insinuez că dacă dl. Predescu e consilier la Direcția teatrelor, asta e o repercursiune. Eu mă îngrozesc acum, ca fost membru al celui Juriu (cu George Constantin, Gina Patrichi, Dumitru Solomon, Dana Dogaru, Ludmila Patlanjoglu, Mihai Măniuțiu), să nu ne fi luat Dumnezău mințile de-am putut comite abuzuri, de n-am respectat regulamente, de n-am văzut că spectacolul maghiar e dușmănos, de n-am dat premiul I ș.a. Lucrul care m-a întristat pe mine atunci a fost că Festivalul nu a avut prea multe de selecționat (Trilogia lui Șerban a fost ca o *rara avis*), căci anul teatral '90, judecat la rece (nu la regulament) a fost cam dev lmășit. Să-l fi făcut de-amorul Festivalului, abia atunci cred c-am fi greșit.

MARIAN POPESCU

